

žavanje Boga.“ Ova izreka: „.... glavni (je) uzrok obožavanja Boga to, što je njegovo panteističko shvaćanje prijatno čovjeku“ (str. 92) ima ovako glasiti „Glavni uzrok, što toliki obožavaju Goethea je njegovo udobno panteističko shvatanje.“ Mjesto Schiller ima stajati Shakespeare (str. 92. i 93.). Taj glasoviti nacij. ekonom koji se više puta spominje u Nilkesovoj „Obrani“ se zove Roscher (ne Roeher, Rocher). Tierschmerz nije dobro prevedeno sa „bolest životinje“ nego bol životinje, isto tako, ni „Religion“ sa vjeroispovijest. Osim toga imade i dosta tiskarskih pogrešaka. Treba malo polaganije i pomnije raditi. E. L.

Enchiridion Symbolorum, Definitionum et Declarationum de rebus fidei et morum. Auctore Henrico Denzinger. Editio undecima, quam paravit Clemens Bannwart S. I. Freiburg, Herder, 1911. str. XXVIII + 592. Appendix 8 str., index 56 str., cijena K 6, vezano u platno K 7'20.

Već je bilo govora o 10. izdanju tog „Enchiridiona“ u prilogu „Katol. lista“ 1909. br. 45. str. 94. Sada je izašlo 11. izdanje, pa ćemo ponovno svoje čitatelje upozoriti na to vrsno i korisno djelo. Kardinal Gibbons za nj kaže: „Optandum est, ut quilibet theologiae lector semper duo volumina prae manibus habeat: Bibliam sacram et hoc Enchiridion.

Bannwart je to djelo, koje je prvi puta izašlo 1854. god. na novo preradio i tako je ono postalo prava zbirka crk. odluka, naučnih izjava, najvažnijih dokumenata vjer. simbola, bez koje niti jedan bogoslov ni u teoriji ni u praksi biti ne može. Tome valja nadodati, da su tekstovi strogo

kritički navedeni. Bannwart dao si je vrlo mnogo truda, da iz najstarijih i najpouzdanijih vrela erpi tekst.

Svi su dokumenti — s iznimkom staroerkvenih glavnih simbola — kronološki poredani i svrstani pod upravu dotičnih papa, za kojih su nastali. Osobito mnogo dokumenata imade u tom „Enchiridionu“ od zadnjih triju papa, što je svakako velika prednost. Zatim je Bannwart tom „Enchiridionu“ nadodao „Appendix“, u kojem iznosi neke odredbe i definicije (n. pr. o celibatu klerika, o primatu rimskog biskupa za Juliju I. i Klementa VI. itd.), kojih prije nije bilo u „Enchiridionu“, a nije ih stavio na odgovarajuće mjesto u „Enchiridionu“ zato, da ne mora opet mijenjati brojeve stranica, što bi bilo nespretno za onoga, koji imade starije koje izdanje. Kronološko, sistematsko i stvarno kazalo — sva tri vrlo pregledna i bogata — u velike povećavaju vrijednost i uporabivost tog djela. E. L.

Schäfer J.: Die Evangelien und die Evangelienkritik der akademischen Jugend u. den Gebildeten aller Stände gewidmet. Zweite, vermehrte und verbesserte Auflage. Freiburg, Herder, 1911. str. VIII + 152, cijena K 1'92, vez. K 2'64.

Svaki bi katolik — osobito danas morao biti dobro orijentiran u pitanju: Kada su nastala evangelijska i koja im je vjerodostojnost? jer se upravo danas sa strane moderne kritike toliko navaljuje na evangelijska. Stoga si je pisac stavio za zadaću pišući ovo djelo, da inteligentne krugove pouči o postanku i vjerodostojnosti evangelijsa s obzirom na moderne